

๑๐. คนที่ฝึกดีแล้ว ย่อมเป็นที่พึ่งที่ดี

○ คนที่ฝึกดีแล้ว ย่อมเป็นที่พึ่งที่ดีของตน

คนที่ฝึกดีแล้วดี หรือคนที่เป็นคนดี ย่อมเป็นที่พึ่งที่ดีของตนเอง อันที่พึ่งที่ดีนั้น ผู้ใดไม่ยอมรับว่าเป็นตัวของตัวเองดี ผู้
นั้นต้องพยายามแสวงหาอยู่

กล่าวได้ว่าทุกคนปรารถนาจะมีที่พึ่งที่ดี แต่โดยมากพากัน ไปคิดว่าจะพึ่งคนนั้นคนนี่ที่มีบุญมีวาสนา มีอำนาจราชศักดิ์
ใหญ่ ในวงการนั้นวงการนี้ เพื่อว่าตนจะได้มีความสุข มีความปลอดภัยไปร้งเมื่อต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการ
ใต้วงการหนึ่งดังกล่าว

ความคิดนี้ทำให้คนเป็นอันมากพากันเข้าไปห้อมล้อมผู้มีอำนาจวาสนา เกิดการกีดกันแก่งแย่งกันขึ้นอยู่เรื่อยๆ และ
บางทีการเข้าไปห้อมล้อมก็เป็นการเข้าไปผิคนผิคนที่ คิดนึกว่าเป็นคนที่ดี เป็นที่ที่ดี แต่ก็หาได้เป็นจริงเช่นนั้นไม่ กลับ
กลายเป็นไปห้อมล้อมคนไม่ดี ไปสู่ที่ไม่ดี ก่อให้เกิดความวุ่นวายยุ่งยากตามมาได้ต่างๆ

นี่ก็เป็นเพราะแสวงหาที่พึ่งภายนอก จึงเป็นอันแน่นอนว่าที่พึ่งภายนอกนั้น ไม่ใช่จะดีเสมอไป ไม่ใช่จะเหมาะสม
กับตนเสมอไป ไม่ใช่จะช่วยตนจะเป็นที่พึ่งของตนได้จริงเสมอไป ที่พึ่งที่สำคัญที่ให้คุณแน่แท้คือ ตนเองของทุก
คนที่ฝึกดีแล้วนั่นเอง

○ ถ้าตนเองไม่สามารถเป็นที่พึ่งของตนได้แล้ว

ยอมเป็นไปไต่ยากที่จะ ได้ที่พึ่งภายนอกที่ดี

ผู้ใดไม่ได้ฝึกตนให้เป็นคนดี ใครอื่นไหนเล่าจะสนใจมาให้ความช่วยเหลือมายอมเป็นที่พึ่ง คนดีมีปัญญานั้น จะให้
ผู้ใดพึ่งจักต้องพิจารณาเห็นความเหมาะสมความควรก่อนเสมอ จะไม่ยอมตนให้เป็นที่พึ่งของใคร อย่างไม่พิจารณา

ผู้ที่ฝึกตนให้ดีได้แล้ว ย่อมเป็นที่พึ่งของตนเอง ได้ ใครรู้ใครเห็นยอมยินดีจะให้ความอุปการะช่วยเหลือ ความขัดข้อง
ยอมยากจักเกิดแก่ผู้มีคนที่ฝึกดีแล้ว

○ ความดีเปรียบได้เหมือนแก้วสารพัดนึก

ความดีมีอานุภาพยิ่งใหญ่ จึงไม่ควรประมาทความดี ควรทำความดีไว้ให้เสมอ ให้มาก ให้เต็มสติปัญญาความสามารถ
มีโอกาสด มีช่องทางใด ที่จะทำความดีได้ พึงอย่าละเลยโอกาสนั้น พึงอย่าละเลยช่องทางนั้น

แต่พึงรีบทำทันที ฝึกตนให้ดีได้เพียงไรจะเห็นด้วยตนเองทันทีว่า ได้มีที่พึ่งที่ดีเพียงนั้น ไม่ต้องว้าเหว ไม่ต้องเกรงกลัว
อุปสรรคใดๆ เกิดขึ้นได้ในชีวิต

○ ผู้ใดรักษาคณได้ ผู้อื่นทั้งหลายก็จะรักษาผู้นั้นด้วย

พุทธศาสนสุภาษิต บทหนึ่งกล่าวไว้มีความว่า...

“ผู้ใดรักษาคณได้ ภายนอกของผู้นั้นก็เป็นอันรักษาด้วย”

ความหมายอีกชั้นหนึ่งของพุทธศาสนสุภาษิตนี้ก็คือ...

“ผู้ใดรักษาคณได้ ผู้อื่นทั้งหลาย ก็จะรักษาผู้นั้นด้วย”

ความหมายชั้นนี้ น่าจะทำให้เกิดความอบอุ่นปลอดภัยเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รู้ว่า ตนสามารถรักษาคณได้แล้ว เพราะ
ยอมอบอุ่นว่า จะไม่มีเภทภัยใดเกิดกับตนได้ ด้วยมีผู้อื่นทั้งหลายช่วยรักษาอยู่

แต่การรักษาคณได้นั้นเป็นปัญหาสำคัญ เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ง่าย ต้องมีสติมีความตั้งใจจริงจึงจะสามารถทำได้ ดังนั้นแม้
ต้องการจะมีความสุขในชีวิต ก็ต้องพยายามรักษาคณให้ได้

○ ไม่มีผู้ใด จะสามารถรักษาคณได้ ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีความดี

ผู้ที่รักษาคณได้ คือผู้ที่มีความดี ที่กล่าวว่ารักษาคณได้นั้น พุคให้ยาวออกไปคือ มีความดีรักษาคณอยู่นั่นเอง ไม่ได้
หมายความว่าเป็นอย่างอื่น ไม่มีผู้ใดจะสามารถรักษาคณได้ ถ้าไม่มีความดี ถ้าไม่ได้ทำความดีอย่างเพียงพอ

ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม คือผู้ประพฤติดีย่อมมีความดีรักษา ย่อมเป็นผู้ที่รักษาคณได้ ดังนั้นสิ่งซึ่งต้องทำที่เป็น
ความสำคัญสำหรับทุกคนที่ต้องการรักษาคณคือ ความดี

○ ผู้ทำความดีแม้ขาดลาภยศ แต่มีความสุขทางจิตใจที่สูงกว่ามีลาภยศ

อันการทำความผิดความชั่วนั้น ไม่ว่ามากน้อยหนักเบาเพียงไร แม้ผู้อื่นจะไม่รู้ไม่เห็น แต่ตัวเองต้องรู้ต้องเห็น ต้องรู้สึกในความผิดพลาดความไม่ดีของตนอย่างแน่นอน ความรู้สึกนั้นแหละที่เป็นเครื่องทำให้ไม่เป็นสุข

ตรงกันข้ามกับผู้ที่ทำความดีความชอบทั้งหลาย บุคคลประเภทหลังนี้แม้จะขาดลาภ ขาดยศ แต่ก็มีความสุขของจิตใจ ที่มีค่าสูงกว่าลาภยศที่ได้มาโดยไม่ชอบ ที่อาจนำอาญาบ้านเมืองให้ติดตามมาได้

เรียกว่าผู้ทำความไม่ดีไม่ชอบ ไม่สุจริตทั้งหลาย เป็นผู้รักษาตนไม่ได้ ผู้อื่นทั้งหลายก็ไม่ช่วยรักษาด้วย ผลย่อมเป็นความไม่สวัสดิ์ ทั้งทางกายและทางใจ คือใจก็วุ่นวายไม่สงบสุข กายก็อาจไปสู่ที่ชั่วที่เดือดร้อนได้ ในวันหนึ่งอย่างแน่นอน

○ ทุกสิ่งสำเร็จด้วยใจ รักษาใจให้ดีได้เพียงไร ก็เรียกว่ารักษาตัวให้ดีได้เพียงนั้น

จะเป็นคนดีได้ต้องสำคัญที่จิตใจดีก่อน เพราะใจเป็นใหญ่ใจเป็นประธานทุกสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ รักษาใจให้ดีได้เพียงไร ก็เรียกว่ารักษาตัวให้ดีได้เพียงนั้น ใจแวดล้อมด้วยความโลภ ความโกรธ ความหลงมากเพียงไร คนที่มีใจนั้นครองอยู่ ก็จะเป็นคนที่ดีไม่ได้เพียงนั้น

ความรักตนของผู้มีใจเช่นนั้น ย่อมไม่เป็นความรักที่ถูกแท้ ไม่นำให้เกิดผลดีแก่ตนอย่างไร ทำใจให้ไกลจากความโลภ ความโกรธ ความหลง ได้มากเพียงไร แม้ไม่รู้สีกว่ารักตน แต่นั่นก็เป็นความรักตน เป็นการสามารถรักษาตนได้มากเพียงนั้น

ความโลภ ความโกรธ ความหลง นี้สำคัญที่สุด รักษาไว้ไกลตนเพียงใด ก็เท่ากับศัตรูผู้ทำลายอยู่ใกล้ตนเพียงนั้น รักษาตนให้ดีไม่ได้เพียงนั้น

○ กิเลสเป็นสิ่งที่มิได้เติมโลก ทุกยุคทุกสมัย ทำลายไม่ได้ แต่สามารถหนีให้ไกลได้

กิเลสเป็นสิ่งที่มิได้เติมโลก ทุกยุคทุกสมัย ทำลายไม่ได้ แต่หนีไกลได้ ถ้าทำลายกิเลสได้ พระพุทธเจ้าย่อมจักทรงทำลายให้หมดสิ้นไปแล้ว เพราะทรงเห็นโทษของกิเลสว่า ใหญ่ยิ่งนักกิเลสเป็นศัตรูร้ายนัก

หนีไกลความโลภ ความโกรธ ความหลง ได้เพียงใด ก็เท่ากับทำลายศัตรูร้ายได้เพียงนั้น รักษาตนได้เพียงนั้น ความโลภ ความโกรธ ความหลง นั้นแหละเป็นความสำคัญเราจะดีหรือเราจะชั่ว ก็ที่กิเลสสามกองนี้นั่นเอง

ฉะนั้น อย่าปล่อยให้กิเลสสามกองนี้ให้เข้าไปตามอำเภอใจ ต้องตั้งใจควบคุมให้อยู่ในอำนาจและต้องพยายามหนีให้ไกลให้จงได้ ตั้งใจให้จริงจึงจะให้ผล เป็นการรักษาตนให้ดีสมกับที่ตนเป็นที่รัก

○ ถ้ารู้ว่าตนเป็นที่รัก ก็ควรรักษาตนนั้นให้ดี

พุทธศาสนสุภาษิตบทหนึ่งกล่าวไว้มีความว่า “ถ้ารู้ว่าตนเป็นที่รัก ก็ควรรักษาตนนั้นให้ดี” เป็นการเตือนใจด้วยความไปเพราะยิ่งนัก ควรยิ่งนักที่จะได้รับความสนใจอย่างยิ่ง ถ้ารู้ว่าตนเป็นที่รัก ก็ควรรักษาตนให้ดี ขอให้ทบทวนคำเตือนนี้ให้ดีเสมอ แล้วจะรู้สึกซาบซึ้งว่า เป็นคำเตือนที่สุภาพ อ่อนโยนและไพเราะลึกซึ้ง

เมื่อทบทวนคำเตือนนี้แล้ว ก็น่าจะนึกเลยไปว่า ผู้กล่าวคำเตือนได้เช่นนี้ ต้องมีความปรารถนาดีอย่างที่สุดต่อเราทุกคน จึงควรเคารพเหตุทูลท่าน ให้ความสนใจและปฏิบัติให้เป็นไปตามคำของท่าน เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณและน้ำใจ ที่งดงามซึ่งมีต่อเราทุกคน